

Ministerstvo zdravotnictví České republiky
Č.j.: MZDR – 6326/2010/VZV
Referent: Bc. Petra Borovičková
Tel.: + 420 224 972 553

Ministerstvo zdravotnictví České republiky

**Vzdělávací program
akreditovaného kvalifikačního kurzu**

Ošetřovatel

Akreditovaný kvalifikační kurz Ošetřovatel

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví České republiky k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu (dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Uplatnění absolventů

Po ukončení akreditovaného kvalifikačního kurzu (dále jen "kurz") a úspěšném vykonání závěrečné zkoušky je účastník kurzu připraven k poskytování ošetřovatelské péče pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v oboru ošetřovatelství. V rozsahu své odborné způsobilosti se podílí ve spolupráci s lékařem na poskytování základní ošetřovatelské péče a specializované péče v rámci ošetřovatelského procesu. Pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky nebo radiologického asistenta asistuje při určených ošetřovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech. Pod přímým vedením všeobecné sestry a porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem, se podílí na poskytování vysoce specializované péče v rozsahu své odborné způsobilosti.

Účastník kurzu se uplatní v různých typech zdravotnických zařízení např. v nemocnicích, ošetřovatelských centrech, v domácí ošetřovatelské péči, v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních pro seniory, hospicích aj.

Materiální zabezpečení kurzu

Odborná praxe musí být zajištěna ve zdravotnickém zařízení (interní, chirurgické oddělení, dětské oddělení, geriatric) a v zařízení integrované sociální péče; materiální vybavení kurzu musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání.

PROFIL ÚČASTNÍKA akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru Ošetřovatel

Charakteristika :

Cílové znalosti

- je schopen pečovat o zdraví na základě osvojených základních dovedností potřebných k péči o zdraví;
- umí se efektivně učit a je připraven celoživotně se vzdělávat;
- umí využívat získané vědomosti a dovednosti při řešení různých problémů a situací;
- využívá efektivně prostředky informačních a komunikačních technologií v pracovním i osobním životě a pro další vzdělávání;
- zná základy psychologie, umí komunikovat na požadované úrovni s klienty/pacienty a jinými lidmi a zachovávat obecně uznávaná pravidla slušného chování,
- zná základy somatologie a klinické propedeutiky,

- zná základy ochrany a podpory zdraví, radiační ochrany a BOZP,
- zná základy všeobecné ošetrovatelské péče v interním lékařství, v chirurgii, v pediatrii, v péči o matku a dítě, v péči o staré lidi a v geriatrii, ve výchovné péči a zaměstnávání nemocných,
- zná zásady správného zacházení s biologickým materiálem, léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky.

Cílové dovednosti

Účastník kurzu bude mít osvojeny vědomosti a dovednosti potřebné pro výkon jednotlivých činností v rámci ošetrovatelské péče pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky nebo radiologického asistenta, to je především činnosti zaměřené na uspokojování biologických, psychických i sociálních potřeb u pacientů/klientů změněných nebo vzniklých v souvislosti s poruchou zdravotního stavu, zejména :

- provádění úpravy lůžka,
- provádění hygienické péče pacientům,
- provádění základní prevence proleženin,
- pomoc při podávání stravy pacientům, při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům, popřípadě jejich krmení,
- péči o vyprazdňování pacientů, včetně případného provedení očistného klyzmatu,
- měření tělesné teploty, výšky a hmotnosti,
- doprovod pacienta na odborné vyšetření a ošetření,
- péči o úpravu prostředí pacientů,
- podílení se na zajištění herních aktivit dětí,
- provedení úpravy těla zemřelého,
- poskytování zdravotní péče v souladu s platnými právními předpisy a standardy v rámci zdravotnického týmu,
- předávání informací v rámci zdravotnického týmu a zejména práci se zdravotnickou dokumentací a informačním systémem zdravotnického zařízení,
- podílí se na přejímání, kontrolu, manipulaci a uložení léčivých přípravků a zdravotnických prostředků (nástrojů, přístrojů, zdravotnického materiálu, pomůcek) a prádla,
- dezinfekci a sterilizaci zdravotnických prostředků.

Účastník kurzu bude vzdělán tak, aby si osvojil odborné vědomosti, dovednosti a postupy nezbytné **pro asistenci** při určených ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky nebo radiologického asistenta zejména při :

- převazech akutních, chronických i operačních ran,
- podávání léčivých přípravků,
- odběru biologického materiálu,
- zavádění močového katétru a výplachu močového měchýře,
- sondování a péči o katetry.

Účastník kurzu bude vzdělán tak, aby :

- v odborné komunikaci se vyjadřoval přesně, věcně a terminologicky správně, rozuměl základní latinské terminologii v rozsahu jeho činností,
- měl přehled o základních principech organizace a řízení zdravotnictví, nových trendech v péči o zdraví obyvatelstva,

- dodržoval požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu při práci ve zdravotnických nebo sociálních zařízeních,
- uměl se spolupodílet na pomoci pacientům překonávat problémy spojené s hospitalizací a vést je k dodržování léčebného režimu,
- dovedl vhodným způsobem komunikovat s pacienty s ohledem na jejich věk a dodržoval pravidla společenského chování,
- při ošetřování pacientů jednal taktně, ohleduplně a s empatií, dodržoval práva pacientů,
- při poskytování ošetrovatelské péče pacientům z odlišného sociokulturního prostředí jednal s vědomím jejich národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností,
- dodržoval etické zásady ošetrovatelské péče a požadavky na ochranu informací,
- pracoval svědomitě a dbal na kvalitu své práce, choval se hospodárně a ekologicky,
- dodržoval pracovní právní předpisy a požadavky na výkon pracovních činností ošetrovatele,
- sledoval odborné informace v oblasti činností, které je způsobilý vykonávat a uměl s nimi efektivně pracovat.

Cíle akreditovaného kvalifikačního kurzu

Akreditovaný kvalifikační kurz připravuje účastníka kurzu pro práci zdravotnických pracovníků, kteří budou poskytovat základní ošetrovatelskou péči v rámci ošetrovatelského procesu pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky a radiologického asistenta. Vzdělávání se zaměřuje zejména na zvládnutí ošetrovatelských výkonů a postupů a na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka.

Akreditovaný kvalifikační kurz je koncipován tak, aby poskytl odborné vzdělání, které mu umožní získat základní odborné vědomosti nezbytné k vytvoření požadovaných ošetrovatelských dovedností. Nedílnou součástí odborného vzdělávání jsou cvičení a praktická výuka ve zdravotnických a dalších zařízeních poskytující zdravotnickou péči (např. sociálních).

A) Podmínky přijetí do kurzu :

- dovršení věku 18 let;
- úspěšné dokončení tříletého učebního oboru nebo středního vzdělání;
- zdravotní požadavky - uchazeči netrpí zejména:
 - prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře a trupu,
 - prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce končetin,
 - prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic, kůže a spojivek včetně onemocnění alergických,
 - prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž,
 - prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity,
 - prognosticky závažnými a nekompensovanými formami epilepsie a epileptických syndromů a kolapsovými stavy,
 - prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňujícími zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny,

- prognosticky závažnými poruchami vidění, poruchami barvocitu,
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování.

Posouzení zdravotního stavu uchazeče provádí příslušný lékař, u něhož je budoucí ošetřovatel registrován jako u svého ošetřujícího lékaře.

B) Metody výuky

Ve výuce jsou uplatňovány aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových, odborných a dalších dovedností. Volba jednotlivých metod (slovní, názorně–demonstrační, dovednostně-praktické, aktivizující, komplexní metody) je plně v kompetenci vyučujících. Ve studiu jsou respektovány zvláštnosti ve vzdělávání dospělých.

C) Způsob zakončení kurzu

Kurz je zakončen závěrečnou zkouškou (ustanovení § 52 zákona č. 96/2004 Sb., ustanovení § 13 vyhlášky č. 189/2009 Sb.), která se skládá z:

1. praktické zkoušky
2. teoretické zkoušky.

Absolvent obdrží osvědčení, které mu osvědčuje způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru Ošetřovatel (ustanovení § 52 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb.).

UČEBNÍ PLÁN

Studijní obor :

Ošetrovatel

Názvy vyučovacích předmětů	Celkový počet vyučovacích hodin
Teoretická část 400	
Somatologie	50
Základy epidemiologie a hygieny	30
Zdravotnická psychologie	50
BOZP	16
Sociální aktivizace klientů	20
Veřejné zdravotnictví	20
Ošetrovatelská péče	214
Praktická část 300	
Ošetrování nemocných	300
Celkem 700	

SOMATOLOGIE

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

- poskytnout účastníkům kurzu vybrané poznatky o stavbě a funkci lidského těla. Poskytuje základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie a fyziologie, histologie a biochemie. Seznamuje se základy medicínského jazyka, prohlubuje znalosti studentů z biologie člověka a z dalších přírodovědných předmětů. Cílem předmětu je dosáhnout toho, aby studující uměli popsat stavbu lidského těla, rozuměli fyziologickým funkcím jednotlivých soustav a orgánů lidského těla a získané vědomosti uměli aplikovat do předmětu ošetrovatelství.

Počet hodin teoretického vyučování 50

Rozpis učiva :

1. Úvod do předmětu	2
2. Stavba lidského těla
- buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismus	4
3. Soustava kosterní
- stavba kosti, spojení kostí
- kostra hlavy, trupu, končetin
- zvláštnosti dětské kostry	6
4. Soustava svalová
- stavba a druhy svalové tkáně
- základní svaly hlavy, trupu, končetin	4
5. Soustava oběhová
- srdce – stavba a činnost
- cévy – typy, krevní oběh,
- krev – složení, funkce krvinek, krevní plazma
- mízní soustava – složení a funkce	6
6. Soustava dýchací
- stavba a funkce	6
7. Soustava trávicí
- stavba a funkce	6
8. Soustava močová
- stavba a funkce	2

9. Soustava kožní - stavba a funkce	2
10. Soustava žláz s vnitřní sekrecí – stavba a funkce - hypofýza, štítná žláza, nadledvinky- stavba a funkce	2
11. Soustava pohlavní - ženské pohlavní orgány – stavba a funkce - mužské pohlavní orgány – stavba a funkce - pohlavní vývoj - těhotenství a porod	4
12. Soustava nervová - mozek – stavba a funkce - mícha – stavba a funkce - periferní nervový systém – stavba a funkce	4
13. Soustava smyslová- stavba a funkce - zrak - sluch - kožní cití - čich - chuť	2

ZÁKLADY EPIDEMIOLOGIE A HYGIENY

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

- poskytnout účastníkům kurzu vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie a hygieny potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah makroorganismu a životního prostředí, a tak je připravit na práci v prostředí se zvýšenými požadavky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění.
- dosáhnout toho, aby účastníci kurzu dovedli ochránit sebe i nejbližší okolí před infekčními onemocněními a osvojili si základní hygienické zásady a předpisy uplatňované ve zdravotnických a sociálních zařízeních, aby přistupovali aktivně k ochraně a tvorbě životního prostředí. Předmět má významnou funkci z hlediska prevence nemocí.

Počet hodin teoretického vyučování 30

Rozpis učiva :

1. Úvod a základní pojmy 2
 - vysvětlení základních pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena
 - vztahy mezi těmito obory

2. Základy mikrobiologie 6
 - bakterie, viry, paraziti, kvasinky, plísně
 - mikrobiální osídlení člověka
 - patogenní mikroflóra

3. Základy imunologie 5
 - pojem infekce, imunita
 - obranné mechanismy lidského organismu (specifická, nespecifická imunita)

4. Základy epidemiologie 6
 - infekční proces a onemocnění (základní podmínky, zdroj původce nákazy)
 - přenos nákazy (mechanismus přenosu, faktory přenosu, stupeň intenzity šíření nákazy)
 - prevence infekčního onemocnění, protiepidemická opatření
 - izolace osob infekčně nemocných a z nákazy podezřelých (karanténa, zvýšený zdravotnický dozor, lékařský dohled, hlášení)
 - očkování (aktivní, pasivní)
 - nosokomiální nákazy
 - dezinfekce, deratizace, desinfekce, sterilizace (pojmy, metody, prostředky dezinfekce)

5. Základy hygieny 5
 - její význam
 - riziková pracoviště
 - manipulace s prádlem
 - mechanizace úklidových prací
 - osobní ochranné pomůcky
 - dezinfekční prostředky (typy dle skupin, ředění)

6. Hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních 6
 - bezpečnost a ochrana zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků
 - zásady hygieny provozu zdravotnických zařízení
 - ochrana pracovníků proti infekcím včetně zdravotních rizik souvisejících s výkonem povolání - BOZP

ZDRAVOTNICKÁ PSYCHOLOGIE

Cíle předmětu

Cílem předmětu je :

- naučit účastníky kurzu využívat poznatky z psychologie při jednání s lidmi, poskytování ošetrovatelské péče a komunikaci s pacienty/klienty i k rozvoji vlastní osobnosti a pro řešení různých životních situací
- naučit účastníky kurzu, aby se podíleli na rozvoji požadovaných klíčových kompetencí, zejména personálních (poznávat a reálně hodnotit své schopnosti a možnosti, zdokonalovat svou osobnost, efektivně se učit, plánovat svou činnost, vyrovnávat se se zátěžovými situacemi), komunikativních a interpersonálních.

Počet hodin teoretického vyučování **50**

Rozpis učiva :

1. Úvod do psychologie
- předmět, úloha a odvětví psychologie	3
2. Základy psychologie osobnosti
- struktura a rysy osobnosti a její formování
- temperament a charakter, vlohy a schopnosti
- motivace a potřeby	7
3. Psychické stavy, procesy a vlastnosti
- vnímání, pozornost, paměť a učení
- představivost a fantazie, myšlení a řeč
- emoce a vůle
- změny psychických procesů a stavů v nemoci	8
4. Vývoj psychiky jedince
- charakteristika ontogenetického vývoje psychiky
- charakteristika vývojových stádií
- uspokojování potřeb	6
5. Sociální vnímání, komunikace
- sociální učení
- sociální skupiny
- sociální vnímání
- poruchy socializace osobnosti	4
6. Psychologie nemocných
- subjektivní prožívání nemoci
- bolest, strach, úzkost
- adaptivní a neadaptivní reakce na nemoc	4

7. Komunikace a jednání s lidmi	10
- verbální a neverbální komunikace	
- navazování kontaktu- verbálně, neverbálně, vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem osobnosti	
- rozhovor – navázání kontaktu, vedení rozhovoru	
- nácvik komunikačních dovedností (řešení modelových situací)	
- poruchy v komunikaci	
- empatie, asertivita	
8. Psychologie v práci ošetřovatele	8
- psychologická problematika v práci ošetřovatele	
- pojem profesionální chování	
- chování a postoje zdravotnických pracovníků	
- psychické adaptace a deformace vlivem výkonu zdravotnického povolání	
- interpersonální vztahy a další faktory ovlivňující pracovní výkon	
- psychorelaxační techniky zdravotnického pracovníka	

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Cíle předmětu

Cílem předmětu je :

- získání poznatků v oblasti bezpečnosti práce a ochraně zdraví, o povinnostech pracovníků a organizací, které nutno v rámci BOZP dodržovat.

Počet hodin teoretického vyučování **16**

Rozpis učiva :

Poslání BOZP (povinnost organizace, pracovníka, státní odborný dozor)	1
Zásady bezpečné práce s technickým zařízením (elektřina, plyn, tlakové nádoby, výtahy, apd.)	2
Osobní ochranné prostředky a jejich poskytování a používání	2
Povinnost pracovníka a organizace při vzniku pracovního úrazu	1
Základní povinnosti v požární ochraně (hasící přístroje, prevence)	2
Nežádoucí biologické účinky ionizujícího záření – základní přehled	5

(přehled zdrojů ionizujícího záření, průchod ionizujícího záření vzduchem a jinými látkami, ochrana vzdáleností a stíněním, ochranné pomůcky, poučení o chování při běžném klinickém provozu zdrojů záření, význam kontrolních pásem

Poučení o chování v havarijních situacích, role havarijního plánu a zásadových instrukcí

3

SOCIÁLNÍ AKTIVIZACE KLIENTŮ

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

- poskytnout účastníkům kurzu poznatky potřebné pro sociální aktivizaci a vyplňování volného času klientů a dosáhnout toho, aby účastníci kurzu získali praktické a metodické dovednosti potřebné pro sociální aktivizaci a vyplňování volného času klientů.

Počet hodiny teoretického vyučování **20**

Rozpis učiva

1. Úvod		3
	(cíl, obsah předmětu, využití při poskytování péče klientům zdravotnických nebo sociálních služeb)	
2. Práce s materiálem		6
	(práce s papírem, s přírodninami, modelování, práce s provázky a nitěmi, textilní práce, práce s dřevem a kovem, metodika osvojování vybraných technik a postupů)	
3. Hračka		4
	(zhotovování jednoduchých loutek, maňásků a hraček, základy práce s loutkou, metodické využití hračky a loutky)	
4. Metodika kulturně společenské činnosti s ohledem na typ klienta a zařízení		7
	(četba, vyprávění, práce s knihou, dramatizace, poslech hudby, relaxace s hudbou, výběr a sledování filmu, televizního programu, práce s PC, výtvarné hry, pohybové hry, tanec, společenské hry, využití při práci s různými skupinami)	

VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

- poskytnout účastníkům kurzu poznatky o systému zdravotní péče a službách občanům, seznámit je s možnostmi pracovního uplatnění v oboru a dosáhnout toho, aby se studující orientoval v systému zdravotní péče a službách občanům, a aby se uměl zapojit do realizace různých programů na podporu zdraví.

Počet hodin teoretického vyučování **20**

Rozpis učiva

1. Systém zdravotní péče	5
- organizace zdravotnických služeb	
- typy zdravotnických zařízení	
- úloha státu v řízení zdravotnictví – kraje, obce	
- financování zdravotní péče	
2. Zabezpečení v případě nemoci a tíživé sociální situace	5
- zákonné a dobrovolné pojištění	
- nemocenské pojištění	
- starobní a invalidní důchod	
- sociálně-zdravotní péče o vybrané skupiny občanů (senioři, občané se zdravotním postižením)	
- sociální služby	
3. Právní úprava zdravotní péče	2
- listina základních práv a svobod	
- práva pacientů	
4. Principy zdravotního pojištění	2
- vztah pojištěnce, pojišťovny a zdravotnického zařízení	
- práva pojištěných	
5. Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka	2
- povinná mlčenlivost	
- povinnosti, odpovědnost a práva stanovená zákoníkem práce	
6. Etika zdravotnického pracovníka	4
- úvod do problematiky	
- etika zdravotnického pracovníka	
- eticko-právní aspekty zdravotní péče (profesní etické kodexy)	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

- poskytnout poznatky v péči o zdraví a prevenci poškození zdraví, teoretické poznatky z ošetřovatelství potřebné pro realizaci kvalitní ošetřovatelské péče a dosáhnout toho, aby účastníci kurzu dovedli poskytovat aktivní, individualizovanou ošetřovatelskou péči s respektováním kulturních specifik, aby dovedli pečovat o zdraví a předcházet onemocnění. Účastníci kurzu po absolvování předmětu budou mít jednotlivé dovednosti na úrovni, která je žádoucí pro předmět ošetřování nemocných.

Počet hodin teoretického vyučování 214

Rozpis učiva :

1. Úvod do předmětu	4
- postavení ošetřovatele v ošetřovatelském týmu - ošetřovatelský proces - úloha ošetřovatelky v rámci ošetřovatelského procesu - zdravotnická dokumentace	
2. Ošetřovací jednotka	6
- typy, vybavení a součásti ošetřovací jednotky - provoz, organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu	
3. Péče o pomůcky	6
- péče o přístroje a pomůcky z různých materiálů - pomůcky k jednomu použití - bezpečnost a ochrana zdraví při práci s elektrickými a tlakovými nádobami - inventář, spotřební materiál, prádlo - požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci	
4. Základy dezinfekce a sterilizace	6
- jednotlivé typy dezinfekce a sterilizace - příprava materiálu ke sterilizaci - zacházení se sterilním materiálem	
5. Lůžko a nemocný na lůžku	8
- typy lůžek - základní vybavení lůžka - pomocná zařízení lůžka - úprava lůžka bez nemocného s nemocným - výměna prostěradla - převlékání lůžka	

- polohy nemocných v lůžku
 - posouvání, obracení, přenášení nemocného
6. Hygienická péče o děti a dospělé 10
- význam hygienické péče pro nemocného a zdravého
 - dodržování etických aspektů při provádění hygienické péče
 - význam komunikace při hygienické péči
 - ranní a večerní toaleta
 - péče o dutinu ústní
 - celková koupel na lůžku a mimo lůžko
 - mytí znečištěného nemocného
7. Péče o prádlo 2
- uložení čistého a špinavého prádla na oddělení
 - zásady zacházení s čistým a špinavým prádlem
8. Poruchy kožní integrity 6
- stupně dekubitů
 - místa vzniku dekubitů
 - preventivní ošetření
 - ošetřovatelská péče
9. Péče o vyprazdňování nemocných 10
- sledování odchodu moči a stolice
 - podkládání podložních mís a močových lahví
 - inkontinence a ošetřovatelská intervence při inkontinenci
 - očistné klyzma, komunikace s nemocným při výkonu
10. Obvazový materiál, obvazová technika 8
- obvazová technika
 - jednoduché obvazy
 - přístup k nemocnému
 - příprava a zhotovování obvazového materiálu (tampon, longeta, stětička, aj.)
11. Úklid nemocničních prostor 4
- pomůcky a úklidové prostředky
 - rozvrh úklidových prací
12. Sledování fyziologických funkcí 10
- měření TT, TK, P,D,
 - záznam fyziologických funkcí
 - komunikace s nemocným
13. Odběr biologického materiálu 8
- hlavní zásady při odběrech biologického materiálu a při manipulaci s biologickým materiálem
 - odběr moči a orientační vyšetření moče, sběr moče a měření množství a spec. hm. moče
 - odběr stolice na vyšetření

- odběr sputa na vyšetření	
14. Aplikace tepla a chladu	4
- termofor, elektrická poduška, solux, vak s ledem, improvizace	
- obklady, celkový zábal	
15. Výživa nemocných	10
- dietní systém	
- zásady stravování	
- příprava a podávání stravy na oddělení	
- krmení nemocných , etické aspekty krmení nemocných	
- podávání stravy dětem	
16. Vizita	4
- pozorování nemocných – účel, zásady	
- předávání informací	
- lékařská vizita – druhy, příprava pomůcek	
17. Doprovod nemocných/klientů na vyšetření a ošetření	2
18. Příjem, překlad, propuštění nemocného	4
- povinnosti ošetřovatele při příjmu, překladu a propuštění	
19. Péče o seniory a chronicky nemocné	14
- gerontologie a geriatrie	
- projevy stárnutí	
- význam aktivity u starých a chronicky nemocných	
- výchova ke stáří	
- sociální změny ve stáří	
- komunikace se starými, chronicky nemocnými a jejich rodinnými příslušníky	
- oddělení určená pro péči o staré a chronicky nemocné a jejich specifika	
- pečovatelská služba	
20. Péče o umírající nemocné	16
- thanatologie, eutanazie	
- prožívání nemoci a umírání	
- komunikace s umírajícím	
- péče o mrtvé tělo	
21. Zásady první pomoci	16
- orientace na místě nehody	
- neodkladná resuscitace	
- první pomoc při krvácení	
- první pomoc při bezvědomí	
- první pomoc při šoku	
- první pomoc při náhlých stavech a závažných poraněních	
22. Ošetrovatelská péče na interním oddělení	12
- subjektivní a objektivní příznaky nemoci	
- diagnostické a vyšetřovací metody používané v interním lékařství	

- ošetrovatelská péče o nemocné s interními onemocněními
23. Ošetrovatelská péče na chirurgickém oddělení 10
- diagnostické a vyšetřovací metody v chirurgii
 - ošetrovatelská péče o nemocné s vybranými chirurgickými onemocněními (jednoduché převazy, ošetřování nemocného v sádrovém obvazu, s extenzí, s protetickými pomůckami, obvazy)
 - příprava nemocného k operaci
24. Ošetrovatelská péče na dětském oddělení (péče o děti nad 6 let) 10
- specifika dětského věku
 - psychické změny v důsledku nemoci
 - nejčastější potíže hospitalizovaných dětí
 - výchovná činnost a zaměstnávání dětí v nemocničním prostředí
 - ošetrovatelská péče o nemocné s vybranými nemocemi dětského věku
 - péče o kojence – koupání, krmení, oblékání, přebalování, vážení, měření
 - podávání stravy větším dětem
25. Péče o nemocné na psychiatrickém oddělení 10
- zvláštnosti hospitalizace na psychiatrickém oddělení
 - ošetrovatelská péče o nemocné s vybranými psychiatrickými nemocemi
 - přístup ošetřovatele k psychiatricky nemocným
26. Ošetřování nemocných na gynekologicko porodnickém oddělení 14
- základní péče o ženu
 - péče o ženu v době fyziologického, patologického těhotenství
 - porod, péče o ženu při porodu, průběh fyziologického, patologického porodu
 - péče o ženu na oddělení šestinedělí, průběh fyziologického, patologického šestinedělí
 - asistovaná reprodukce a její etické aspekty
 - potrat a jeho etické aspekty.

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

- osvojit si praktické dovednosti a odborné činnosti nezbytné pro ošetřování klientů/pacientů v reálném prostředí zdravotnických a sociálních zařízení a profesně připravit studující k poskytování ošetrovatelské péče o děti, mládež a dospělé včetně seniorů v rozsahu kompetencí ošetřovatele.

Počet hodin praktického vyučování

300

Rozpis učiva :

1. Management ošetrovatelské péče
2. Péče o prostředí
3. Hygienická péče
4. Péče o výživu dětí a dospělých
5. Péče o vyprazdňování pacientů
6. Sledování fyziologických funkcí
7. Asistence při určených ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech prováděných pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky a radiologického asistenta
8. Doprovod nemocných/klientů na vyšetření a ošetření
9. Základní ošetrovatelská péče o pacienty/klienty v terminálním stádiu, úprava těla zemřelého

V rámci vzdělávacího programu žadatel o udělení akreditace předloží rozpracovaný plán odborné praxe, včetně přehledu výkonů, které musí účastník kurzu provést, popřípadě vidět, včetně jejich četnosti).

Literatura :

Berne, E. Jak si lidé hrají. Dialog 1992

Cambellová, J. Techniky arteterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi. Portál, Praha 1998.

Čechová, V., Mellanová, A., Kučerová, H. Psychologie a pedagogika pro SZŠ II. Praha, Informatorium 2004. ISBN 80-7333-028-8.

Dylevský, I. Somatologie. Olomouc, Epava 2000. ISBN 80-86297-05-5.

Haškovcová, H. *České ošetrovatelství 10* : Manuálek sociální gerontologie. Brno, NCONZO 2002. ISBN 80-7013-363-5.

Hobdayová, A., Ollierová, K. Tvořivé činnosti pro terapeutickou práci s dětmi. Portál, Praha 2000

Jobánková, M. Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky. Brno, NCONZO 2003. ISBN 80-7013-390-2.

Kozierová, Erbová, Olivierová *Ošetrovatelstvo*. Osveta, Martin 1995. ISBN 80-2317-0528-0

Křivohlavý, J. Psychologie nemoci. Praha, Grada 2002. ISBN 80-247-0179-0.

Krebs, V. a kol. Sociální politika. Codex 1997

Lhotová, D. Čtení a hraní k uzdravování. 1999

Linke, A. Kapitoly z muzikoterapie. Gloria, Rosice u Brna, 1997

Papeš, Z. *Zdravotnické instituce*. Olomouc. VUP LF, 2002, 55 s. ISBN 80-244-0543-1.

Potůček, M. Sociální politika. Sociologické nakladatelství, Praha 1995.

- Rokyta,R., Marešová D., Turková,Z. Somatologie 1. díl. Brno, Eurolex Bohemia 2002. ISBN 80-86432-30-0.
- Rokyta,R., Marešová, D., Turková,Z. Somatologie 2. díl. Brno, Eurolex Bohemia 2002. ISBN 80-86432-31-9.
- Rokyta,R., Šťastný, F. Struktura a funkce lidského těla. Praha, TIGIS, 2002
- GÖPFERTO VÁ, D. Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie. Triton, Praha 1997. ISBN 80-85875-48-9
- Rozsypalová, M., Čechová, V., Mellanová, A. Psychologie a pedagogika pro SZŠ I. Praha, Rozsypalová, M. *Péče o nemocné*. Avicenum Praha 1980
- Informatorium 2003. ISBN 80-7333-014-8.
- Staňková, M. *Ošetřovatelství I*. Avicenum, Praha 1988
- Staňková, M. *České ošetřovatelství 4 : Jak provádět ošetřovatelský proces*. Brno, NCONZO 1999. ISBN 80-7013-283-3.
- Šimonovský, Z. Hry s hudbou a techniky muzikoterapie ve výchově sociální práci a klinické praxi. 1998